

Altaj & NV Mongoliet

6 - 21 juni 201

Claes Hansson

Sammanfattning

Det här är en sk "trestorkarsresa" i AviFaunas regi och under Magnus Hellströms eminenta ledning, rapporten omfattar dock bara de upplevelser och observationer jag själv varit med om.

Totalt såg jag 216 fågelarter där birding Top-5 är sjungande **Guldtrast**, spelande **Bergbeckasin**, **Reliktmå**s, **Asiatisk beckasinsnäppa** och **Hendersons ökensrika**. Rankingen baseras på en subjektiv och högst känslomässig värdering där bubblare som orientpipare, långtåsnäppa, dvärgsävspurv m fl alla borde fått stå på pallen.

Antalet individer i min artlista är ofta underskattade utifrån att representera hela gruppens sammanlagda observationer och mina antal kan ofta multipliceras med faktor 2-10 baserat på mina jämfört med hela gruppens obsar. Sist efter min artlista har jag dock listat de arter som sågs på resan av andra än mig själv.

Resrutt

6 juni Arlanda, Stockholm =>

7 juni **Ryssland, Barnaul, Firsovo => Seminsk**

8 juni **Seminsk => Ulanganplatån**

9 juni **Ulanganplatån**

10 juni **Ulanganplatån => Kosh-Agash**

11 juni **Kosh-Agash**

12 juni **Kosh-Agash**

13 juni **Kosh-Agash => Mongoliet ("Camp Henderson")**

14 juni **Achit Nuur**

15 juni **Achit Nuur => Kharkhira**

16 juni **Kharkhira**

17 juni **Kharkhira => Khar Us Nuur**

18 juni **Khar Us Nuur**

19 juni **Khar Us Nuur => Holbo Nuur**

20 juni **Holbo Nuur => Ulan Bataar**

21 juni **Ulan Bataar => Arlanda, Stockholm**

Dag 1, 6 juni. Resdag. Gruppen sammanstrålar i Moskva då hälften startat från Arlanda i Stockholm och hälften från Kastrup i Köpenhamn.

Dag 2, 7 juni. Vi anländer Barnaul tidig morgon och ansluter med vårt ryska "crew": en lokal guide (Elena Schneider), fyra chaufförer, två kockar, en camp leader samt en helper. Direkt efter att vi packat bilarna går en bil sönder och strax efter det havererar ännu en bil vilket får oss att bli både bekymrade och oroliga över om denna start på något sätt ska bli symptomatiskt för vad som

komma skall. Det visar sig dock snart att de är fullt kapabla att lösa vad än för problem som uppstår under resan.

Under tiden bilar lagas och byts ut så körs vi ner till Firsovo, ett frodigt område vid en biflod till Ob där vi förutom en fältbrunch bjuds på en fantastisk inramning av tusen och åter tusentals svärmande hagtornsfjärilar samt en för en svensk ytterst exotisk fågelkör i form av **busksångare, brunsångare, träksångare, rubinnäktergal** och **sommargylling**. Över och runt oss flyger **kungsfiskare, svart stork** och **större turturduvor**. Smakstart!

Så småningom känner vi oss redo för den första av resans längre transporter mot vårt första mål, den frodiga tajgan i Altajbergen. Vi kommer till kvällen fram till en Twin Peaks-liknande by i Seminsk där vi övernattar på ett pensionat. En promenad innan middag och läggning ger en sjungande **starrsångare**, våra första **bergstaigasångare, citronärla** och **svarthalsad trast** samt en **tajgabeckasin**.

Dag 3, 8 juni. En regnig morgon med en promenad i närområdet för att sedan fortsätta vår färd upp mot bergen. Vi skannar av några stake-outs på vägen, det första är en **kejsarörn**(bilden till höger) på bo som vi kollar in på behörigt avstånd.

Nästa stopp är Chike-Taman där vi hör en **tajgagök** och ser **stäppörn, grågam, stentrast, stensångare** och **mongolsparv**(bilden nedan).

Vid Inya gör vi ett sista stopp innan dagens slutmål, Kurajbergen, och ser en större flock **orientseglare, fältpiplärka** och **ängssparv**.

Så kom vi då fram till...

Ulanganplatån!

Här slår vi läger i tre dagar och i efterhand måste jag, dock i svår konkurrens, utnämna detta stopp till det allra starkaste för min del. En mytisk fågel jag sen starten av min ornitologiska karriär alltid har haft ett speciellt förhållande till är **guldtrast**, en enigmatisk fågel som sällan sedd och dold djupt in i skogen avger sina ödsliga visseltoner. Men det har i min föreställningsvärd aldrig varit jag som deltar i detta, men så är det här. Magiskt!

På kvällen lyssnar vi till spelande **sibirbeckasin** och **bergbeckasin** mot en kuliss av **bergstaigasångare**, **blåstjärt** och **svartstrupig järnsparv**.

Dag 4, 9 juni. Vi vaknar efter en kall natt med frost på tältdukarna och vandrar omkring i närområdet. En liten **ormvråk** av vulpinustyp flyger över campen och **lappmes**, **domherre**(*cineracea*), **forsärla**, **sibirisk piplärka** samt **gransångare**(*tristis*) är andra trevliga arter som ses.

Jag tar en ensam promenad för att försöka få lite fotografier, det är relativt svårt att få skott på fåglarna i skogslandskapet, mitt autofokus har heller inte varit överens med mig på sistone kring vad i sökaren som ska fångas.

En **altajrödstjärt**(bilden till vänster) sitter dock stilla tillräckligt länge för en hyfsad porträttbild.

Efter frukost så beger vi oss iväg i bilarna och utforskar andra lokaler i området. Vi hittar bekantingar som **talltita**, **storlom**, **göktyta** och **blå kärnhök** men även mer exotiskt i form av **jungfrutrana**, **vitgumpad buskskvätta** (nedan till vänster), **brun törnskata**, **dvärgörn** och **rödhalsad trast** (nedan till höger).

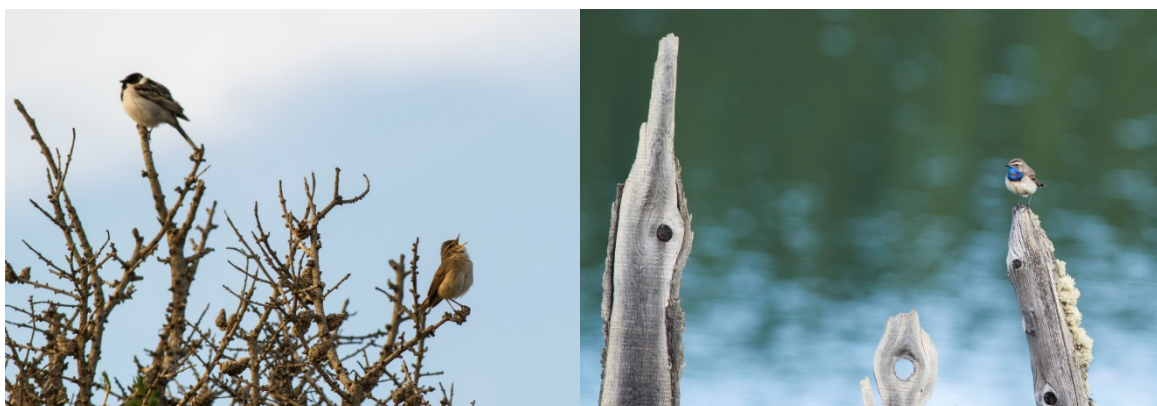
Dag 5, 10 juni. Sista morgonen på Ulanganplatån och jag har två saker kvar att göra, dels har jag inte lyckats få se den svåra sibiriska rosenfinken som bara tillfälligt och för vissa har visat sig och dels så hade jag inte kameran med mig igår eftermiddag när vi hittade ett häckpar dvärgsävsparv.

Tidig uppgång i närheten av en "holy place" precis invid campen, man tillämpar någon slags schamansk buddhism i området vilket visar sig, som på bilden till höger, i att människor fäster band i träden vilka sedan fladdrar i vinden och sänder iväg böner åt vimpeluppsättaren. Dessa platser tjänar även som rastplatser för människor som kortare eller längre stunder stannar till för att få ro i själen. Och även vi stod så här i närheten idag och spanade ut över den frodiga tajgan.

Även idag kan man höra två **guldtrast** sporadiskt vissla i fjärran, det är svårt att avgöra riktningen, och så äntligen får även jag syn på en **sibirisk rosenfink** som snabbt *tsip*-ande flyger över platsen. Då var det dags att gå iväg för att försöka få ett skott på sävsparven, på vägen dit ses en **rubinnäktergal** fint sitta öppet och sjunga, flera **altajrödstjärt** och **svarthalsad trast**, några **knölsvärta** i en sjö samt en "vanlig" **tajgasångare** vilken alls inte är vanlig här i området.

Väl på plats är det ganska dålig fart på fåglarna, piggast är en **brunsångare** som frenetiskt sitter och sjunger för en morgontrött **dvärgsävsparv** (nedan till vänster) samt en pigg **blåhake** (nedan till höger) som fint exponerar sig på ett stolpstaket.

Nu är det dags för avfärd mot Chuyastäppen, på väg dit tar vi oss med bilarna 2 700 meter upp i Altajbergen (bilden nedan), och till fots några hundra höjdmeter till, för lite höghöjds-skådning. Bilarna (och chaufförerna) får verkligen bekänna färg här då vägen upp nätt och jämnt är farbar. Väl uppe ser vi bl a **bergrödstjärt, stentrast, lammgam, alpkråka** och **sibirisk alpfink**.

Efter detta bär det iväg ner mot stäppen där vi ska tillbringa tre nätter i en yurtacamp i Kosh-Agash. På väg dit spanar vi av ett stake-out för **klippkaja**, och vi ser på långt håll och i kraftigt soldaller en blandflock kajor där två fåglar uppvisar ren dräkt för klippkaja men där det även ses hela hybridskalan av fåglar ner till vanlig kaja. Det här ger ju direkt inget klang- och jubelspel även om ett par av fåglarna sannolikt har ett "renrasigt" släkträd.

Nu till campen där Magnus har bokat en banja åt oss. En banja är en slags tvag- och bastuanläggning där det finns tre rum; omklädningsrum, tvätt och bastu. Det här blir en ny spännande erfarenhet och lisa för själen då vi nu har blivit ganska smutsiga. Först sitter man ett bra tag i bastun och får svettas rejält varefter man går ut i tvättrummet, tar en balja som man fyller i hett vatten som sedan med en skopa från en stor tunna kallt vatten späds till önskad temperatur varefter man glötar av sig all svett och smuts och sist sköljer rent. Ingen dusch utan allt med skopor. Voilá!

Dag 6, 11 juni. Nu har vi laddat batterierna för en av resans större strapatser, vi ska ta oss upp på berget Tabozhok. Bilarna tar oss ganska högt men det blir en tuff vandring upp mot topparna. Redan vid bilstoppet får vi nya resebekantskaper i form av flera sjungande **brun järnsparv** och en **tatarfalk**. Under dagen ser jag sedan mycket spännande, t ex **2 stäppörn, 2 mongolvråk, 3 grågäm, 2 lammgam, 2 rostand, 4 stensångare, 10 svart rödstjärt, 20 brun alpfink, 2 bergrödstjärt** samt sist men inte minst och lite oväntat två sjungande **mongolpiplärka** uppe på de högsta alpängarna.

På vägen hem till campen stannar vi till vid en sjö då det plötsligt blåser upp till storm och vi upptäcker en flock på 18 förskrämda **rosenstare** som tar skydd nära stammen i en poppel.

Dag 7, 12 juni. Idag ska det bli småplock gott-och-blandat på plattmarken runt Chuyastäppen. Vi startar med ett par stopp och en fältlunch (nedan i mitten) i det öppna landskapet med bl a **höksångare, stensparv, isabellastenskvätt**(nedan till höger), **mongolfink, citronärta, mongolsnöfink** och **större piplärka**. Vid buskmarkerna vid en bro nära Aktal ses **stäppsångare, azurmes** och **långstjärtad rosenfink**. Sista anhalt blir en koloni **blek backsvala** på väg hem till sista natten i yurterna, och repris i banjan.

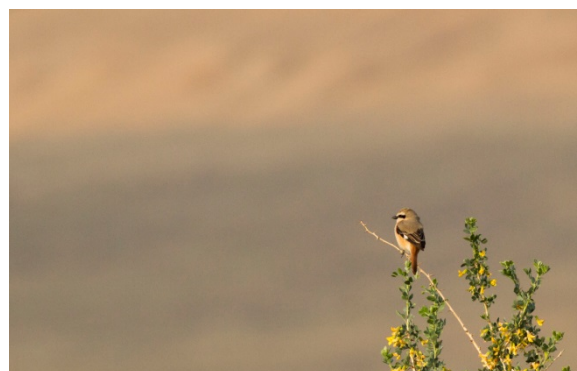
Dag 8, 13 juni. Denna dag är reserverad för strul i och med att vi ska passera gränsen in mot Mongoliet och där den ryska administrationen har rykte om sig att vara omständlig och tidsödande. Naturligtvis hoppas vi att det ska kunna gå smidigt, men ack vad vi bedrar oss...

Vi anländer direkt efter frukost till en högst beskedlig kö på högst 30 fordon, men ingenting händer. En bil släpps in, en timme går, tre bilar släpps igenom och två timmar går... Trots att vi bara står still så rör man ju inte för att man är en vaken fågelskådare varför jag noterar 1 **svart stork**, 1 **grågam**, 2 **stäppörn**, 1 **mongolvråk**, 1 **höksångare**, 1 **brun järnsparv**, några **stenduva** samt ett 10-tal **indisk sparv** (*Passer indicus*).

Stämningen i leden härsknar och det bildas en parallellkö, sedan ytterligare en kö och folk trängs, skriker och på olika sätt hävdar förkörsrätt. Som tur är har vi fem bilar och ger oss in i ett rent strategikrig där vi placerar oss i alla köer och bildar luckor åt varandra så att vi sakta men säkert avancerar framåt och lyckas så småningom ta oss igenom innan stängning för dagen. Pust och puh.

Väl inne i Mongoliet tar vi en snabb lunch/middag på en håll-i-väggen-sylta där vi serveras förvånansvärt goda lammfärsdumplings och far sedan vidare i väglöst land. Vi åker bara några mil och slår upp vårt läger i ett stenigt, torrt och vidsträckt busk område genombrutet av små rännilar till bäckar. Nära lägret finner vi ett häckpar vardera av **Hendersons ökenskrifa** (nedan vänster) och ökenpipare samt några **isabellatörnskata** (nedan höger).

Dag 9, 14 juni. Morgonskådningen kring campen är ganska artfattig men jag lyckas sparka upp en **stäpprapphöna** och luften är full av mindre sällskap **stäppflyghöna** som flyger in för att dricka ur bäckarna. Kan ni se flyghönan på bilden nedan?

Vi drar vidare ner mot "The Great Lake Bassain" och den stora sjön Achit Nuur. Första stoppet bjuder på ett kontrastrikt scenario där vi med ryggen mot en snustorr bergig stenöken står och spanar ut över en näringsrik grund "fågelsjö" som formligen kokar av liv. Tresiffrigt med **vitvingad tärna** och **rödhuvad dykand**, alla simänder; **rördrom**, **brun kärrhök**, **havsörn**, **svarthuvad trut**, **skäggsme** och **fältsångare** är bara ett axplock av vad som ytterligare beskådas. Ännu ett litet himmelrike ☺

Nästa stopp utökar artlistan med två **asiatisk beckasinsnäppa** och en **alfågel(!)**, den senare kan vara det raraste vi ser ur ett mongoliskt perspektiv(?). Dagstotal **vitvingad tärna** uppskattas till 1 500. Vi slår läger i närheten av sjön där vi från tältplatsen har **bergortolan**, **klippsvala** och **lärkfalk**.

Dag 10, 15 juni. Lugn morgon och förmiddag där vi laddar för resans sista tyngre strapats upp mot bergen. Området runt Achit Nuur är artrikt där nämnbart för dagen är **striggås**, **skedstork**, **styltlöpare**, **skärfläcka**, **småsnäppa**, **smalnäbbad simsnäppa**, **svartbent strandpipare**, **skäggtärna** samt hundratals **dvärglärka**.

Nu tar vi sats upp mot Kharkhira där vi i morgon satsar på att skrolla av västsluttningarna på över 3 000 meters höjd, bilarna tar oss upp till 2 400 meter där vi slår läger för natten. På bilden till höger ser vi resans i särklass yngsta deltagare, Nicklas Andersson, förväntansfull över vad morgondagen kan ruva i sitt sköte.

Dag 11, 16 juni. Idag var det hög stigning och jag bestämde jag mig för att gå före och vänta däruppe på de andra. På vägen upp ser jag **6 berggrödstjärt, 2 stentrast, 8 altajjårnsparv, 5 snöfink, 2 grå alpfink** och en **fjällripa**. Förutom allmän höghöjds-skådning så hade vi idag ett specialprojekt att vi skulle göra ett försök att hitta mongolbuskskvätta (*Saxicola insignis*). Jag stod högst uppe på krönet och såg ner i en helt obetad dal som såg spännande ut, men när jag står där var jag uppfattat som mötesplatsen ser jag hela gruppen vika av längre ner längs sluttningen. Fan!

Jag tycker att mitt utsedda ställe ser mycket bättre ut än övrig mark på västsluttningen som i mitt tycke ser lite för torr, stenig och avbetad ut; men jag vågar inte gå ner själv då det är en ca 300 meter kraftigt lutande och snöig rasbrant som måste klättras ner för. Ser då en efterslänrare, Håkan Söderberg, som går och spelar in fågelläten och visar honom min idé vilken även han tycker ser för spännande att låta bli att kolla upp. Vi lämnar tubar och det vi inte på kort sikt behöver och börjar nedstigningen. Det går till en början bra, sakta men säkert balanserar vi ömsom på klippblocken och ömsom ute i snöbranten. Men då jag kliver på en isig sten precis i kanten mot snön så – pang! – hela jävla marken anfaller mig blixtnabbt, jag försöker sätta emot en hand men siktar precis mellan två stenblock varför jag istället tar emot mig med huvudet som bara studsar tillbaka som boll upp i luften. Tror först att jag bara fått en bula men då jag sitter och ojar mig på backen känner jag att min hatt är helt blöt och blod rinner ner på mina kläder. Jag måst ha punkat en åder för det formligen sprutar blod ner på stenarna. Håkan lägger på is och snö och vi fortsätter nedstigningen. Men ingen skvätta ☺

Dag 12, 17 juni. Skådning runt campen efter frukost där jag fokuserar på rovfåglar: **tatarfalk, stäppörn, mongolvråk, grågam och lammgam**. Trevligt. Sedan iväg 14 långsamma mil mot Khar Us Nuur. Framme slår vi läger och vi skådar mest från tältplatsen där det i min anteckningsbok noteras **6 ökenpipare, 4 svartbent strandpipare, 11 strippgås, 11 gravand**(2 ad + 9 pulli), **1 trana, 2 knölsvärta** och **9 mongollärka**(bilden till höger).

Dag 13, 18 juni. Idag är det riktigt varmt, 32 grader mitt på dagen, och vi gör en tuff promenad över de extremt myggiga maderna då det längst bort och längst in ser ut att vara tätast med fågel, bl a ligger där **9 svangås**. Promenaden ger mig bl a **7 knölsvärta, 2 svarthakedopping, 1 skogssnäppa, 2 storspov, 200 skärfläcka, 5 ökenstenskvätta, 30 citronärta, 2 större piplärka** och **1 vaktel**.

Dag 14, 19 juni. Morgon och Bill Douhan upptäcker en ny researt i form av en **svarthalsad dopping**. Innan vi far iväg till vårt sista stopp för resan gör jag en lov upp i de torrare bergsluttningarna för att hänga in det jag saknar där, d v s **mongoljårnsparv** och **ökensångare** vilka jag ser varsitt ex av. Mission fulfilled och färden går vidare.

Även om vi nu skulle göra ett sista stopp och övernattning(bilden nedan till höger) vid Holbo Nuur så tänkte nog de flesta av oss att "this was it!", och det hade dugt alldeles utmärkt, men den som har mycket vill ha mer och finalen skulle visa sig vara rena rama julaften!

Holbo Nuur är en saltsjö som delar av året är torrlagd varför detta är en chansning, vad vi främst hoppas på är att hitta någon orientpipare som kan häcka i området. Vi ser två **orientpipare** redan strax innan vi är framme, men vad vi oxå ser är att sjön är vattenfylld och full av fågel. Från avsomnat hemfärdsmod ändras nu deltagarnas mindset, mungiporna hissas, adrenalinet flödar och deltagarna strömmar ner som ystra kreatur på årets första kosläpp. I den relativt lilla sjön är det mycket ändrar och vadare: 10 **årta**, 52 **bläsand**, 32 **skedand** och 31 **stjärtand**; 150 **ökenpipare**, 1 **orientpipare** (mitt i ökenpiparflocken på bilden nedan till höger), 17 **svartbent strandpipare**, 2 **styltlöpare**, 6 **smalnäbbad simsnäppa**, 3 **dammsnäppa** och en **brushane** summeras i obsboken. Juvelerna som verkligen får finalen att lysa är en **orientkohäger**, 4 **långtåsnäppa** och 74 **reliktmås** (nedan till vänster)! Sällan har väl ordstävets "slutet gott, allting gott" varit så passande.

Dag 15, 20 juni. Lite morgonskådning med 11 stäppflyghöna, 2 svarthuvad trut och 2 orientseglare. Inrikesflyg till Ulan Bataar och övernattnig i strömlöst hotell.

Dag 16, 21 juni. Hemresa.

Artlista

Grågås *Anser anser*

Vanligvid Achit Nuur och Khar Us Nuur

Strippgås *Anser indicus*

Ganska vanlig i Mongoliet, t ex 100 ex Khar Us Nuur 18/6

Svangås *Anser cygnoides*

9 ex Khar Us Nuur 18/6

Sångsvan *Cygnus cygnus*

Sporadiska obsar med som mest 82 ex Tsagaanuur 13/6

Rostand *Tadorna ferruginea*

Vanlig i Mongoliet, även i ren bergsmiljö, 452 ex Khar Us Nuur 19/6

Gravand *Tadorna tadorna*

2 ad + 9 pull Khar Us Nuur 17/6 plus några enstaka obsar till

Stjärtand *Anas acuta*

Vanlig, t ex 31 ex i Holbo Noor 19/6

Skedand *Anas clypeata*

Vanlig, t ex 32 ex i Holbo Noor 19/6

Gräsand *Anas platyrhynchos*

Vanlig

Snatterand *Anas strepera*

Sporadiska obsar, 162 ex Khar Us Nuur 19/6

Årta *Anas querquedula*

1 ex Chujastäppen 12/6, 10 ex Holbo Noor 19/6 plus några enstaka obsar

Kricka *Anas crecca*

Enstaka småflockar

Bläsand *Anas penelope*

Vanlig, t ex 52 ex i Holbo Noor 19/6

Brunand *Aythya ferina*

Sågs i de flesta sjöar, ibland tresiffrigt

Rödhuwad dykand *Netta rufina*

Vanlig, t ex 400 ex Achit Noor 14/6

Vigg *Aythya fuligula*

Enstaka obsar

Knölsvärta *Melanitta deglandi stejnegeri*

Sågs i ett flertal sjöar, sällan flockar över 10 ex, 161 ex Khar Us Nuur 18/6

Alfågel *Clangula hyemalis*

1 ex Achit Noor 14/6

Knipa *Bucephala clangula*

Vanlig, 4 500 Khar Us Nuur 18/6

Salskrake *Mergellus albellus*

1 ex Achit Noor 14/6, 7 ex Khar Us Nuur 18/6

Storskrak *Mergus merganser*

Jag såg bara ett enstaka ex men arten nämndes flera gånger på artgenomgångarna, Bill Douhan räknade till 3 000 ex ute på frivattnet vid Achit Noor 14/6

Fjällripa *Lagopus muta*

1 ex Türgen mountains, Kharkira 16/6

Stäpprapphöna *Perdix dauurica*

1 ex Camp Hendersson 14/6

Vaktel *Coturnix coturnix*

3 ex spelande på olika ställen

Storlom *Gavia arctica*

Sporadiska obsar från flera ställen, även i grunda och näringsrika sjöar.

Gråhakedopping *Podiceps grisegena*

1 ex Achit Nuur 14/6

Skäggdopping *Podiceps cristatus [cristatus]*

Enstaka obsar

Svarthakedopping *Podiceps auritus*

2 ex Khar Us Nuur 18/6

Svarthalsad dopping *Podiceps nigricollis*

1 ex Khar Us Nuur 19/6

Svart stork *Ciconia nigra*

1 ex Barnaul 7/6, 1 ex från bilen 13/6

Skedstork *platalea lecoridia*

12 ex Achit Nuur 15/6

Rördrom *Botaurus stellaris*

Sammanlagt runt fem tutande

Orientkohäger *Bubulcus coromandus*

1 ex Holbo Noor 19/6

Grå häger *Ardea cinerea*

Inte ovanlig

Ägretthäger *Ardea alba*

2-3 obsar

Storskarv *Phalacrocorax carbo*

Sporadiska obsar

Lammgam *Gypaetus barbatus*

Enstaka fåglar, som mest tre tillsammans, sågs de dagar vi var på relevant höjd

Grågam *Aegypius monachus*

Enstaka fåglar observerades de dagar vi var uppe i bergen samt kunde även hittas högt seglande på lägre höjder om man spanade av rätt luftmassor

Dvärgörn *Aquila pennata*

En handfull obsar, både mörk och ljus fas

Stäppörn *Aquila nipalensis*

Vanligaste örnen

Stäppörn *Aquila nipalensis*

Vanligaste örnen

Kungsörn *Aquila chrysaetos*

2 ex Chujastäppen 12/6

Kejsarörn *Aquila heliaca*

1 ex på bo Seminsk 8/6

Sparvhök *Accipiter nisus*

1 ex Chujastäppen 12/6

Brun kärrhök *Circus aeruginosus*

1 ex Achit Nuur 14/6

Blå kärrhök *Circus cyaneus*

1 ex Ulanganplatån 9/6

Brun glada *Milvus migrans*

Fanns överallt

Havsörn *Haliaeetus albicilla*

1 ex Achit Nuur 14/6

Mongolvråk *Buteo hemilasius*

Minst 10 ex sammanlagt

Ormvråk *Buteo buteo vulpinus*

Enstaka obsar i Altaibergen

Sothöna *Fulica atra*

1 ex Chuyastäppen 11/6

Jungfrutrana *Anthropoides virgo*

Så gott som dagligen, största ansamlingen var 360 ex vid Holbo Nuur 19/6

Trana *Grus grus*

4 ex Khar Us Nuur 18/6

Styltlöpare *Himantopus himantopus*

1 ex Achit Nuur 15/6 och 2 ex Holbo Nuur 19/6

Skärfläcka *Recurvirostra avosetta*

Sågs i flertal på en handfull lokaler, 238 ex Khar Us Nuur 18/6

Tofsvipa *Vanellus vanellus*

Inte ovanlig

Mindre strandpipare *Charadrius dubius*

Vanlig

Svartbent strandpipare *Charadrius alexandrinus*

Relativt allmän bl a vid Achit Nuur och Khar Us Nuur, 17 ex Holbo Nuur 19/6

Ökenpipare *Charadrius leschenaultii*

1 häckande par Camp Hensdersson, 1 ex Achit Nuur, 6 ex Khar Us Nuur och 142 ex Holbo Nuur

Orientpipare *Charadrius veredus*

3 ex Holbo Nuur 19/6

Bergbeckasin *Gallinago solitaria*

Minst 4 ex spelande på Ulanganplatån 8-9/6

Sibirisk beckasin *Gallinago stenura*

Minst 5 ex spelande på Ulanganplatån

Tajgbeckasin *Gallinago megala*

1 ex Seminsk 7/6

Enkelbeckasin *Gallinago gallinago*

Sammanlagt ett 10-tal spelande

Asiatisk beckasinsnäppa *Limnodromus semipalmatus*
2 ex Achit Nuur 14/6

Rödspov *Limosa limosa limosa*
Sporadiskt förekommande vid lämpliga habitat

Storspov *Numenius arquata*
2 ex Khar Us Nuur 18/6

Rödbena *Tringa totanus [ussuriensis]*
Vanlig

Dammsnäppa *Tringa stagnatilis*
3 ex Holbo Nuur 19/6

Skogssnäppa *Tringa ochropus*
1 ex Khar Us Nuur 18/6

Tereksnäppa *Xenus cinereus*
1 ex Holbo Nuur 19/6

Drillsnäppa *Actitis hypoleucos*
Ganska vanlig

Brushane *Philomachus pugnax*
3 ex Holbo Nuur 19/6

Långtåsnäppa *Calidris subminuta*
4 ex Holbo Nuur 19/6

Småsnäppa *Calidris minuta*
2 ex Achit Nuur 14/6

Smalnäbbad simsnäppa *Phalaropus lobatus*
1 ex Achit Nuur och 9 ex Holbo Nuur

Skrattmås *Larus ridibundus*
Ganska vanlig

Reliktmås *Larus relictus*
74 ex Holbo Nuur 19/6

Svarthuvad trut *Larus ichthyaetus*
44 ex Achit Nuur 14/6, 110 ex Achit Nuur 15/6 och 2 ex Holbo Nuur 19/6

Fiskmås *Larus canus [heinei]*
1 ex Firsovo 7/6

Silltrut *Larus fuscus barabensis*
1 ex Firsovo 7/6

Mongoltrut *Larus vegae mongolicus(Vegatrut)*
Sparsamt men spritt förekommande

Fisktärna *Sterna hirundo*
Många obsar men aldrig större antal

Skäggtärna *Chlidonias niger hybrida*
2 ex Achit Nuur 15/6

Vitvingad tärna *Chlidonias leucopterus*
Vanlig vid passande habitat, t ex 1 500 ex Achit Nuur 14/6

Svarttärna *Chlidonias niger*
2 ex Holbo Nuur 19/6

Skräntärna *Hydroprogne caspia*
3 ex Khar Us Nuur 18/6

Stäppflyghöna *Syrhaptes paradoxus*
50 ex Camp Hensdersson, 11 ex Achit Nuur och 11 ex Holbo Nuur

Tamduva *Columba livia*
Vid städer

Stenduva *Columba rupestris*
Ca 10 ex i Mongoliet

Större turturduva *Streptopelia orientalis orientalis/meena*
4 ex Firsovo 7/6

Tajgagök *Cuculus horsfieldi*
1 ex Chike-Taman 8/6

Gök *Cuculus canorus*
Sporadiskt förekommande

Tornseglare *Apus apus*
Inte vanlig

Orientseglare *Apus pacificus*
Sedd vid 4-5 tillfällen, flest ca 100 vid Inya 8/6

Kungsfiskare *Alcedo atthis*
1 ex Firsovo 7/6

Härfågel *Upupa epops*
2-3 ex om dagen i Mongoliet

Göktyta *Jynx torquilla*
2 ex Ulanganplatån 9/6

Större hackspett *Dendrocopus major*
Sporadiska obsar

Spillkråka *Dryocopus martius*
1 ex Ulangan 9/6

Tornfalk *Falco tinnunculus*
Sågs de flesta dagarna

Lärkfalk *Falco subbuteo*
1 ex Achit Nuur 15/6.

Tatarfalk *Falco cherrug*
3 ex Tabozhok 11/6, 2 ex Achit Noor 15/6, 1 ex Kharkira mountains 16/6, 3 ex Holbo Noor 19/6

Brun törnskata *Lanius cristatus*
3 ex Tabozhok 11/6

Törnskata *Lanius collurio*
Sparsamt förekommande

Isabellatörnskata *Lanius isabellinus*
Vanlig i buskig stäppmiljö

Varfågel *Lanius excubitor*
2 ex från bilen

Sommargylling *Oriolus oriolus*
2 ex sjungande vid första stoppet vid Firsovo 7/6

Skata *Pica pica*
Som i Sverige ungefär

Henderssons ökenskrika *Podoces hendersoni*
2 ex Camp Hendersson 14/6

Nötkråka *Nucifraga caryocatactes*
Sporadiska obsar i Altai

Alpkråka *Pyrrhocorax pyrrhocorax*
Ganska vanlig i höghöjdsområden

Kaja *Corvus monedul*
Spridd men relativt fåtalig

Klippkaja *Corvus dauuricus*
1-2 ex renfärgade i en blandflock kajor där även flera uppvisade hybridkaraktärer ☹

Råka *Corvus frugilegus*
Inte ovanlig på ryska sidan

Svartkråka *Corvus coroneorientalis*
Vanlig

Gråkråka *Corvus coronesharpai*
1 ex 7/6

Korp *Corvus corax*
Ströobsar efter vägen, vanligare i bergen

Svartmes *Periparus ater*
2 ex Ulangan 9/6

Talltita *Poecile montana*
Sporadiska obsar i tajgan

Lappmes *Poecile cincta*
Sparsamt men inte sällsynt i Altai

Azurmes *Cyanistes cyanus*
2 ex vid flod på Chujastäppen 12/6

Talgoxe *Parus major major*
1 ex Barnaul 7/6

Skäggmes *Panurus biarmicus*
2 ex Achit Nuur 14/6

Sånglärka *Alauda arvensis*
Fläckvis vanlig i Mongoliet, inte sällan synkade med dvärglärka.

Berglärka *Eremophila alpestris*
Förmodligen den talrikaste fågeln på resan, spridd överallt utom i skogslandskap.

Mongollärka *Melanocorypha mongolica*
9 ex Khar Us Nuur 14/6 plus några fler från bilen i området

Mongolisk dvärglärka *Calandrella cheleensis*
Väldigt vanlig kring de mongoliska stäppnuurarna, kan det ha handlat om summa 300 ex?

Backsvala *Riparia riparia*
Ganska vanlig

Blek backsvala *Riparia diluta*
En ren koloni på 40 ex vid Chujastäppen plus några ströex längs vägen

Klippsvala *Ptyonoprogne rupestris*
Ofta sedd men i små antal

Ladusvala *Hirundo rustica*
Ganska vanlig

Hussvala *Delichon urbicum*
Enstaka obsar i bergen

Gransångare *Phylloscopus collybita tristis*
Vanlig på ryska sidan

Brunsångare *Phylloscopus fuscatus*
Vanlig på inte alltför torr mark på lägre höjd

Stensångare *Phylloscopus griseolus*
2 ex Chike-Taman 8/6 samt enstaka obsar i de mongoliska bergen

Tajgasångare *Phylloscopus inornatus*
Fåtalig

Bergstajgasångare *Phylloscopus humei*
Vääldigt vanlig

Lundsångare *Phylloscopus trochiloides*
Vanlig i Ryssland och sporadisk i Mongoliet

Trastsångare *Acrocephalus arundinaceus [zarudnyi]*
Vanlig runt Achit Nuur

Fältsångare *Acrocephalus agricola*
1 ex Achit Nuur och 1 ex Khar Us Nuur

Busksångare *Acrocephalus dumetorum*
Vanlig

Stäppsångare *Hippolais caligata*
5 ex Chuyastäppen 12/6

Träksångare *Locustella lanceolata*
2 ex Firsovo 7/6 och 2 ex Seminsk 8/6

Starrsångare *Locustella certhiola*
1 ex sjungande Seminsk 8/6

Höksångare *Sylvia nisoria*
Fåtalig på stäppen

Ärtsångare *Sylvia curruca*
Enstaka i Ryssland

Ökensångare *Sylvia nana*
1 ex Kahr Us Nuur 18/6

Törnsångare *Sylvia communis*
Enstaka i Ryssland

Kungsfågel *Regulus regulus*
1 ex Seminsk 7/6

Nötväcka *Sitta europaea asiatica*
Inte ovanlig i tajgan

Rosenstare *Pastor roseus*
18 ex Chuyastäppen 11/6

Stare *Sturnus vulgaris*
Ganska vanlig

Guldtrast *Zoothera dauma*
3 ex sjungande Ulanganplatån 9-10/6

Svarthalsad trast *Turdus atrogularis*
Ca 50 ex sammanlagt i Ryssland

Röd Halsad trast *Turdus ruficollis*
1 ex Ulanganplatån 9/6

Björktrast *Turdus pilaris*
Fåtaligt i Ryssland

Taltrast *Turdus philomelos*
>10 ex sjungande i Tajgan

Dubbeltrast *Turdus viscivorus*
Ganska vanlig i Ryssland

Blåhake *Luscinia svecica*
Sammanlagt ett 10-tal utspritt på olika lämpliga habitat

Rubinnäktergal *Luscinia calliope*
Ca 5 ex på ryska sidan

Blåstjärt *Tarsiger cyanurus*
Vanlig i taigan

Näktergal *Luscinia luscinia*
1 ex flygplatsen Barnaul 7/6

Altajrödstjärt *Phoenicurus erythronotus*
3 ex Ulanganplatån

Rödstjärt *Phoenicurus ochruros*
Enstaka obsar

Svart rödstjärt *Phoenicurus phoenicurus*
Enstaka obsar både i bergen och på plattmarken

Bergrödstjärt *Phoenicurus erythrogastrus*
1 ex högt i Altajbergen 10/6, 2 ex Tabozhok 11/6 och 6 ex Mt Kharkhira 16/6

Stentrast *Monticola saxatilis*
Ca 10 ex i de mongoliska bergen

Vitgumpad buskskvätta *Saxicola maurus*
Vanlig i Ryssland och sporadisk i Mongoliet

Stenskvätta *Oenanthe oenanthe*
Ganska vanlig

Isabellastenskvätta *Oenanthe isabellina*
Vanlig i torrare landskap

Ökenstenskvätta *Oenanthe deserti*
5 ex Khar Us Nuur samt sporadiska vägobsar från senare delen av resan

Nunnestenskvätta *Oenanthe pleschanka*
Enstaka obsar på stäppen

Gråsparv *Passer domesticus*
Vid bebyggelse

Indisk sparv *Passer indicus*
Några artades vid gränspassagen 13/6

Pilfink *Passer montanus*
Ganska vanlig

Stensparv *Petronia petronia*
Vanlig

Snöfink *Montifringilla nivalis*
Ca 10 ex Mt Kharkhira

Mongolsnöfink *Montifringilla davidiana*
4 ex Chuyastäppen 12/6 samt några ströobsar i Mongoliet

Altajjärnsparv *Prunella himalayana*
Ca 10 ex Mt Kharkhira 16/6

Brun järnsparv *Prunella fulvescens*
Vanlig i mongolberg 2 000 m > 3 000 m

Svartstrupig järnsparv *Prunella atrogularis*
Vanlig i den frodiga ryska tajgan

Mongoljärnsparv *Prunella koslowi*
1 ex Khar Us Nuur 19/6

Yellow Wagtail *Motacilla flava beema*
Inte så spridd men på flera ställen sågs stabila populationer eller smågrupper, även sågs ett antal rena *leocephala*

Citronärkla *Motacilla citreola*
Vanlig överallt det var tillräckligt fuktigt, dominerade ut gulärkla på de flesta lokalerna

Forsärkla *Motacilla cinerea*
Vanlig på den ryska sidan

Sädesärkla *Motacilla alba personata*
Observerad de flesta dagarna

Större piplärka *Anthus richardi*
Representerad fåtaligt på lokaler med stora fuktängar

Mongolpiplärka *Anthus godlewskii*
2 ex sjungande Taboszhok 11/6

Fältpiplärka *Anthus campestris*
1 ex Inya 8/6 och 1 ex Chuyastäppen 12/6

Trädpiplärka *Anthus trivialis*
Vanligare än sibirisk dito i tajgan

Sibirisk piplärka *Anthus hodgsoni*
Sporadisk i tajgan

Vattenpiplärka *Anthus spinoletta blakistoni*
Ganska vanlig

Bofink *Fringilla coelebs*
Enstaka i tajgan

Bergfink *Fringilla montifringilla*
Enstaka i tajgan

Stenknäck *Coccothraustes coccothraustes*
1 ex Seminsk 8/6

Tallbit *Pinicola enucleator*
2 ex Seminsk 8/6

Domherre *Pyrrhula pyrrhula cineracea*
En liten grupp runt campen vid Ulanganplatån

Mongolfink *Bucanetes mongolicus*
Relativt allmän, sågs på ett flertal ställen i Mongoliet

Brun alpfinnk *Leucosticte nemoralis*
Vanligaste alpfinnen, nöjer sig med att det är >2 000 meter

Grå alpfinnk *Leucosticte brandti*
2 ex Mt Kharkhira 16/6

Sibirisk alpfinnk *Leucosticte arctoa*
2 ex Kuraybergen 10/6

Rosenfink *Carpodacus erythrinus*
Vanlig på den ryska sidan

Långstjärtad rosenfink *Uragus sibiricus*
4 ex Chuyastäppen 12/6

Sibirisk rosenfink *Carpodacus roseus*
1 ex Ulanganplatån 10/6

Grönfink *Carduelis chloris*
1 ex flygplatsen Barnaul

Vinterhämspling *Carduelis flavirostris*
Ganska vanlig i de mongoliska bergen

Hämspling *Carduelis cannabina*
Inte vanlig

Mindre korsnäbb *Loxia curvirostra*
Relativt allmän i tajgan

Steglits *Carduelis carduelis*
Enstaka obsar

Grönsiska *Spinus spinus*
1 ex Ulanganplatån 10/6

Mongolsparv *Emberiza godlewskii*
1 ex Chike-Taman 8/6

Ängssparv *Emberiza cioides*
3 ex Inya 8/6

Bergortolan *Emberiza buchanani*
1 ex Achit Nuur 14/6

Ortolansparv *Emberiza hortulan*
Sporadisk till relativt allmän

Dvärgsävsparrv *Emberiza pallasii*
2 ex Ulanganplatån 9/6

Sävsparrv *Emberiza shoeniclus*
3 ex Achit Nuur 14/6

Sågs på resan, men inte av mig:

Tjäder *Tetrao urogallus*

1 höna med ungar Seminsk 8/6

Tofsbivråk *Pernis ptilorynchus orientalis*

1 ex sträckande mot norr, Kharkhira 16/6

Snögam *Gyps himalayensis*

1 ex 2k Mt Tabozhok 11/6 och 1 ex subad Mt Kharkhira 16/6

Duvhök *Accipiter gentilis*

Tre obsar

Vattenrall *Rallus aquaticus*

1 ex Achit Nuur 15/6

Småfläckig sumphöna *Porzana porzana*

Två obsar Mongoliet

Rörhöna *Gallinula chloropus*

1 ex Achit Nuur 14/6

Grönbena *Tringa glareola*

Två obsar i Mongoliet

Berguv *Bubo bubo yensiseensis*

1 ex Achit Nuur 15/6

Slaguggla *Strix uralensis yensiseensis*

5 ex Seminsk 8/6, två vuxna med tre flygga ungar

Rödfalk *Falco naumanni*

1 ex Khar Us Nuur 18/6

Stenfalk *Falco columbaris*

Två obsar i Ryssland

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus*

1 ex Chike-Taman

Alpkaja *Pyrrhocorax graculus*

2 ex Kuraybergen 10/6

Pungmes *Remiz pendulinus*

1 ex Firsovo 7/6

Stjärtmes *Aegithalos caudatus*

2 ex Ulangan 9/6

Strömstare *Cinclus cinclus leucogaster*

1 ex Kuraybergen 10/6

Gulsparv *Emberiza citrinella*

2 ex längs vägen Ryssland 8/6

Tallsparv *Emberiza leucocephalus*

2 ex